

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală

Analizând **propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (b74/20.02.2024)**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1003/26.02.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D198/27.02.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, soluțiile legislative preconizate au în vedere stabilirea competenței alternative în materia executării fiscale, astfel încât autoritățile sau instituțiile publice care nu dispun de executori fiscali organizați în compartimente de specialitate să poată solicita executorilor judecătorești să ducă la îndeplinire măsurile asigurătorii și să efectueze procedura de executare silită.

Potrivit Expunerii de motive, intervențiile legislative sunt argumentate astfel: *„Având în vedere necesitatea îmbunătățirii cadrului legal actual în domeniul colectării creanțelor bugetare, astfel încât să*

se asigure premisele creșterii gradului de încasare a veniturilor la bugetul de stat consolidat, se propune implementarea unei competențe alternative în materia executării fiscale. Astfel, pe lângă executorul fiscal, ar deveni competent și executorul judecătoresc, profesionist specializat în executarea silită, reglementat prin Legea nr. 188/2000”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, învederăm următoarele aspecte:

a) având în vedere dispozițiile art. 47 alin. (3) și (4) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, articolele vor fi marcate prin abrevierea „**art.**”, acestea urmând a fi numerotate **cu cifre romane** (fiind în prezența unei propuneri legislative de modificare și completare a reglementării de bază);

b) la **partea dispozitivă a actualului art. unu pct. 1**, aceasta va fi reformulată, astfel:

„1. **La** articolul 220, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:”;

c) la actualul **articol unu pct. 1**, referitor la norma propusă pentru art. 220 alin. (3¹), semnalăm că expresia „*Prin excepție de la prevederile alin. (3) și ale art. 623 C. proc. civ.*” este improprie stilului normativ, având în vedere faptul că exceptarea se realizează în cadrul aceluiași act normativ, iar derogarea se face de la soluțiile legislative ale altui act normativ;

d) pe de altă parte, în legătură cu lit. c), de mai sus, se va analiza în ce măsură este admisibilă instituirea unei derogări, prin **actualul art. unu pct. 1**, de la prevederile art. 623 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „*Executarea silită a oricărui titlu executoriu, cu excepția celor care au ca obiect venituri datorate bugetului general consolidat sau bugetului Uniunii Europene și bugetului Comunității Europene a Energiei Atomice, se realizează numai de către executorul judecătoresc, chiar dacă prin legi speciale se dispune altfel*”, în contextul în care, din interpretarea *per a contrario* a textului normativ citat, reiese că în materia executării silită a titlurilor având ca obiect venituri datorate bugetului general consolidat ar putea

fi acceptată competența alternativă a organului de executare (făcând de prisos instituirea unei norme derogatorii);

e) cu referire la art. 220 alin. (3¹) teza a doua din Codul de procedură fiscală, se va scrie „debitorul” în loc de „debitorului”;

f) la actualul **art. unu pct. 1**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, acronimul „*C. proc. civ.*” va fi înlocuit cu expresia „*din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare*”;

g) la **actualul articol doi**, apreciem ca fiind necesară renunțarea la denumirea marginală a acestuia („Norme tranzitorii”), cu luarea în considerare a art. 26 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, este de analizat dacă soluția legislativă preconizată, cu referire la procedura de desemnare aleatorie a executorului însărcinat, nu ar trebui să vizeze instituirea unui termen pentru modificarea și completarea **Ordinului ministrului justiției nr. 210/2001** pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a Legii nr. 188/2000 privind executorii judecătorești, cu modificările și completările ulterioare.

5. În legătură cu actualul **art. unu pct. 1**, prin care se intenționează derogarea de la dispozițiile art. 623 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, semnalăm faptul că, prin **Decizia nr. 66/2017**, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a pronunțat o hotărâre prealabilă cu privire la modul de interpretare și aplicare a prevederilor art. 623 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 220 alin. (3) și (5) și art. 226 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, art. 3 alin. (1) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, și art. 3 pct. 18 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, stabilind în dispozitiv faptul că „**executarea silită a titlurilor executorii - hotărâri judecătorești privind creanțe bugetare, datorate în temeiul unor raporturi juridice contractuale care se fac venit la bugetul consolidat al statului, se realizează prin executori fiscali, ca organe de executare silită ale statului**”.

Precizăm că, potrivit art. 430 alin. (2) din Codul de procedură civilă, „*Autoritatea de lucru judecat privește **dispozitivul, precum și***

considerentele pe care acesta se sprijină, inclusiv cele prin care s-a rezolvat o chestiune litigioasă". În acest sens, amintim faptul că, potrivit pct. 66 din considerentele deciziei mai sus amintite, „Dispozițiile art. 226 alin. (10) și (11) din Legea nr. 207/2015 oferă soluții și pentru situația în care unitățile administrativ-teritoriale nu dispun de executori fiscali, în acest caz ele urmând să transmită titlurile executorii privind veniturile proprii spre executare silită organelor fiscale din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală ori organelor fiscale ale unităților administrativ-teritoriale, în cadrul cărora există executori fiscali”.

Pe de altă parte, conform pct. 71 și 72 din considerentele aceleiași decizii a instanței supreme, „Regimul derogatoriu de la dreptul comun, în materia executării creanțelor bugetare, constituie opțiunea legiuitorului, care poate stabili norme de procedură speciale, derogatorii de la regulile generale (reprezentate de dispozițiile art. 623 din Codul de procedură civilă), determinate de anumite situații speciale. Situația specială, în acest caz, este dată de faptul că obiectul executării silite îl constituie încasarea creanțelor bugetare, interesul general ocrotit impunând adoptarea unor reguli care să asigure protejarea eficientă a creanțelor statului și recuperarea lor cu prioritate”. Având în vedere această circumstanțiere, apreciem că prezenta propunere legislativă ar trebui să fie completată, prin introducerea, în cadrul art. 226 din Codul de procedură fiscală, a unui nou alineat, alin. (14), conținând o normă de excepție de la alin. (10)-(13) din cadrul aceluiași articol, cu argumentarea corespunzătoare, prin Expunerea de motive, a unei asemenea soluții, dincolo de ipotezele normative reglementate prin actualele alin. (10)-(13) ale art. 226 din cod.

6. La actualul art. unu pct. 1, cu referire la art. 220 alin. (3¹) teza finală din Codul de procedură fiscală, semnalăm că prin derogarea de la dispozițiile art. 670 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se poate ajunge în situația în care sumele ce ar trebui plătite cu titlu de debit, stabilite de către executorul judecătoresc, prin încheiere, să nu poată fi recuperate de la debitor, iar acestea nu vor mai putea fi plătite de creditor¹, potrivit alin. (5) al respectivului articol.

Precizăm că **onorariul executorului judecătoresc** face parte, conform prevederilor art. 670 alin. (3) pct. 2 din Codul de procedură

¹ De lege lata, acesta le va putea recupera de la debitor când starea patrimonială a acestuia o va permite, înăuntrul termenului de prescripție.

civilă, din categoria cheltuielilor de executare, pe lângă taxele de timbru necesare declanșării executării silită, onorariul avocatului în faza de executare silită, onorariul expertului, al traducătorului și al interpretului, cheltuielile efectuate cu ocazia publicității procedurii de executare silită și cu efectuarea altor acte de executare silită, cheltuielile de transport sau alte cheltuieli prevăzute de lege ori necesare desfășurării executării silită.

Art. 670 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește că „*Partea care solicită îndeplinirea unui act sau a altei activități care interesează executarea silită este obligată să avanseze cheltuielile necesare în acest scop. Pentru actele sau activitățile dispuse din oficiu, cheltuielile se avansează de către creditor*”. Cu toate acestea, indiferent de persoana care avansează cheltuielile ocazionate de efectuarea executării silită, potrivit regulii de mai sus, acestea sunt, conform art. 670 alin. (2) din Codul de procedură civilă, **în sarcina debitorului urmărit, în afară de cazul când creditorul a renunțat la executare**, situație în care vor fi suportate de acesta, sau dacă prin lege se prevede altfel. De asemenea, potrivit aceluiași text normativ, debitorul va fi ținut să suporte cheltuielile de executare stabilite sau, după caz, efectuate după înregistrarea cererii de executare și până la data realizării obligației stabilite în titlul executoriu, chiar dacă el a făcut plata în mod voluntar. Cu toate acestea, în cazul în care debitorul, somat potrivit art. 668 din Codul de procedură civilă, a executat obligația de îndată sau în termenul acordat de lege, el nu va fi ținut să suporte decât cheltuielile pentru actele de executare efectiv îndeplinite, precum și onorariul executorului judecătoresc și, dacă este cazul, al avocatului creditorului, proporțional cu activitatea depusă de aceștia.

De asemenea, precizăm că, prin instituirea exceptării de la normele în vigoare, fără a se interveni și asupra **art. 220 alin. (4)² din Codul de procedură fiscală**, nu sunt avute în vedere dispozițiile art. 24 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, întrucât, în acest caz, soluția legislativă preconizată nu acoperă întreaga problematică a relațiilor sociale ce reprezintă obiectul de reglementare.

În ceea ce privește soluția legislativă potrivit căreia „*Executorul desemnat va aplica onorariile minimale prevăzute de Ordinul Ministrului Justiției*”, semnalăm că exprimarea este improprie stilului normativ, fiind lipsită de precizie.

² „(4) Organele prevăzute la alin. (2) și (3) sunt denumite în continuare organe de executare silită.”.

În acest sens, menționăm că, *de lege lata*, prin art. 1 din **Ordinul ministrului justiției nr. 2.550/C/2006**, cu modificările ulterioare, au fost aprobate **onorariile minimale și maximele** pentru serviciile prestate de executorii judecătorești, ce au fost prevăzute în anexa care face parte integrantă din ordin, iar la art. 2 din același ordin s-a stabilit că, „*pentru persoanele cu venituri sub salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, onorariile minimale și maximele se stabilesc la jumătate din onorariile minimale, respectiv maximele, prevăzute în anexă (...)*”. În anexa la Ordinul ministrului justiției nr. 2.550/C/2006 este reluată modalitatea de calcul al onorariilor maximele, astfel cum a fost prevăzută de art. 39 alin. (1) din Legea nr. 188/2000, prin raportare la o cotă procentuală din valoarea creanței ce face obiectul executării silită, cu sau fără adăugarea unei sume fixe.

7. La **actualul art. unu pct. 2**, referitor norma propusă pentru **art. 220 alin. (13)**, semnalăm că este necesară reformularea expresiei „*În cazul în care asupra debitorului a fost pornită executarea*”, având în vedere faptul că, *de plano*, executarea silită nu se pornește asupra debitorului, ci asupra **bunurilor și veniturilor urmăribile ale acestuia**.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 236/12.03.2024